

ХУЛОСАИ

комиссияи таълимии шурои диссертатсионии 6D.KOA-078 назди Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров” оид ба диссертатсияи Ализода Гавҳар Ҳайдаралӣ дар мавзуи “Муносибати инноватсионӣ ба фаъолияти худтатбиқшавии касбии омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.4.3 – Назария ва методикаи таълими информатика

1.Муҳимият ва мубрами мавзӯ.

Диссертатсияи Ализода Гавҳар Ҳайдаралӣ дар мавзуи “Муносибати инноватсионӣ ба фаъолияти худтатбиқшавии касбии омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон” кори илмӣ-тадқиқотии мустақилона иҷрошуда ба шумор меравад. Диссертатсия бо хулосаҳои асосноки илмӣ, пешниҳоди нави илмӣ-методӣ ва тавсияҳои қорӣ ҷиҳати амалӣ намудани натиҷаи наwgониҳои бадастовардаи диссертант ҷамъбаст гардидааст. Муаммои худтатбиқшавии шахсият имрӯз дар радифи муаммоҳои меҳварии илми педагогика қарор гирифтааст. Афзудани таваҷҷуҳ ба муаммои мазкур бо дарки нақши муайянкунандаи он дар рушди шахсият, пеш гузоштани талаботи баландтар ба сифатҳои шахсият, мисли мустақилӣ, ташаббусқорӣ, қобилият ба худинкишофдиҳӣ ва худтакмилдиҳӣ алоқаманд аст. Имрӯз ба ҷомеа одамони таҳсилдида, хушахлоқ, қордон, қобили ҳамқорӣ заруранд, ки дар вазъияти интиҳоб мустақилона қарор қабул карда, оқибатҳои онро пешгӯӣ карда метавонанд.

Фаъолияти таълимӣ дар ҳаёти донишҷӯ нақши назаррас дошта, соҳаи муҳими худифодакунии ӯ мебошад. Дар шароити муосир вазифаи муассисаҳои миёнаи касбӣ на танҳо ташаккул додани маҷмуи муайяни донишҳо дар донишҷӯён аст. Зимни худтатбиқшавии омӯзгор рушди касбӣ ва шахсиятӣ, дарки амалҳои худ, мавқеи худ дар ҷомеа ва фаъолияти касбӣ

рӯй медихад. Худтатбиқшавии омӯзгор дар фаъолияти педагогӣ барои татбиқи истеъдод ва қобилияти худ имконияти бузургро фароҳам меорад.

Дар диссертатсияи ба риштаи таҳқиқ кашидаи Ализода Г.Ҳ. моҳияти мафҳумҳои пойгоҳии «худтатбиқшавӣ», «омодагии омӯзгорон ба худтатбиқшавии касбӣ»-ро дақиқ намудааст; дар он амсилаи назариявии рушди худтатбиқшавии касбии омӯзгорон дар фаъолияти педагогӣ коркард шудааст; як қатор меъёрҳо, нишондиҳандаҳо ва сатҳҳои рушди худтатбиқшавии касбии омӯзгорон дар фаъолияти педагогӣ ошкор гардида, имконияти педагогии рушди самараноки худтатбиқшавии касбии омӯзгорон дар фаъолияти педагогӣ муайян шудаанд ва технологияи педагогии рушди худтатбиқшавии касбии омӯзгорон дар фаъолияти педагогӣ коркард шудааст. Мубрамияти мавзӯ боз дар он асос карда мешавад, ки вобаста ба ин майлу кӯшиши педагогҳоро барои худомӯзӣ пайваستا ангезиш дода, дастгирӣ бояд кард. Дар низоми муосири таҳсилоти миёнаи касбӣ вучуд надоштани шаклу воситаҳои ташкили фаъолият оид ба худтатбиқшавӣ ба назар мерасад, ки боиси пайдоиши ихтилоф байни худтатбиқшавӣ ва имконият гардид. Раванди ислоҳоти низоми таҳсилоти миёнаи касбӣ дар ҷумҳурии мо боиси афзудани эҳтиёҷи омӯзгор барои фарогирии донишҳои нав ва таҷрибаи касбӣ, амалисозии имконияти педагогӣ шуда истодааст. Дар Стандарти давлатии таҳсилоти касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба шаклгирии фарҳанги умумии донишҷӯён, вазифаҳои ҷаҳоншиносона, инкишофдиҳанда ва тарбиявии таҳсилоти миёнаи касбӣ, иҷтимоигардони донишҷӯён таъкид карда шудааст. Матлабҳои баёнгардида мубрам ва ҳалталаб будани таҳқиқоти ба анҷом расонидаи Г.Ҳ. Ализодаро асоснок менамояд.

Мавзӯ ва муҳтавои диссертатсияе, ки Ализода Г.Ҳ. мавриди таҳқиқ қарор додааст, ба ихтисос ва соҳае, ки Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои Шурои диссертатсионии 6D.KOA-078 иҷозати қабул ва баррасӣ додааст, яъне 5.3.4.3 – Назария ва методикаи таълими информатика мувофиқат мекунад.

2. Мухтавои диссертатсия ба нишондоди ихтисоси 5.3.4.3 – Назария ва методикаи таълими информатика мувофиқат мекунад.

Диссертатсия ба талаботи “Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсияҳо барои дарёфти дараҷаи илмӣ”, ки аз тарафи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар шудааст, ҷавобгӯй мебошад. Ҳамчунин натиҷаҳои таҳқиқот ва хулосаву тавсияҳои коркарднамудаи диссертант барои амалӣ намудани баъзе нишондодҳои Стратегияи миллии рушди маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, нақши муайяни илмӣ-амалиро иҷро хоҳад кард.

3. Баъди таҳлил ва натиҷабардории автореферат ва диссертатсияи Ализода Г.Ҳ. маълум гардид, номбурда натиҷаҳои кори илмӣ-таҳқиқотии худро дар маҷмуъ 8 маводҳои интишорёфта, аз ҷумла, дар 3 мақолаҳои тақризшавандаи маҷаллаҳои КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ва 5 мақолаҳои илмие, ки дар маҷмуаҳои гуногуни илмӣ ҷоп шудаанд, ба таъъ расонидааст. Ҳамаи маводҳои интишоргардида мазмунӣ асосии рисолаи илмиро дар худ тақозо мекунанд. Ҳамаи 8 маводи ҷопшуда дар қисмати дахлдори автореферат ва диссертатсия ҷой дода шудааст.

4. Теъдоди маводи интишорнамудаи Ализода Г.Ҳ. ба талаботи банди 35-и қисмати сеюми (Меъёрҳои омодаسازی диссертатсия) Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”, ки аз 30-юми июни соли 2021-ум, №267 ва бо тағйиру иловаҳо аз 26-уми июни соли 2023-юм, таҳти №295 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯй мебошад.

5. Эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқи диссертатсия. Натиҷаҳои кори илмӣ-таҳқиқотии Ализода Г.Ҳ., асосан бар пояи риояи талаботҳои методологӣ ва назариявии олимони соҳа ва хулосаҳои коркарднамудаи худӣ муаллиф таҳия шудаанд. Ҳамчунин боэътимод будани таҳқиқот дар асосноккунии сарчашмаҳои назариявӣ, таҳлил ва натиҷабардории дастовардҳои навини илми муосир, истифодаи шумораи зиёди сарчашмаҳои илмӣ, аз нигоҳи илмӣ асоснок кардани усулҳои озмоишӣ, асосноккунии

маълумотҳои нави бадастоварда ва мувофиқати муқаррароту хулосаҳои назариявӣ таъмин карда шудааст.

Аз баррасии рисолаи илмӣ бармеояд, ки ҳамаи вазифаҳои таҳқиқотии банақшагирифтаи муаллиф роҳи ҳалли худро ёфтаанд. Ин натиҷаҳо дар раванди таҳқиқоти диссертатсионӣ таҳияшуда дар қисмати хулосавии ҳар як боб ва хулосаи умумии диссертатсия нишон дода шудааст. Ҳамчунин дар қисмати нағзҳои илмӣ тадқиқот натиҷаи иҷрои вазифаҳои таҳқиқот аз нигоҳи илмӣ асоснок карда шудааст. Истифодаи таҷрибаи шахсии муаллифи рисола ба сифати педагог низ сатҳи эътимоднокии таҳқиқотро мустаҳкам гардондааст.

6. Бо назардошти ба талаботи бандҳои 31-33-и Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”, ки аз 30-юми июни соли 2021-ум, №267 ва бо тағйиру иловаҳо аз 26-уми июни соли 2023-ум, таҳти №295 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯӣ будани кори илмӣ Ализода Г.Ҳ. диссертатсия барои Ҳимояи тақрорӣ ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-078 қабул карда шавад.

7. Ба сифати муқарризони расмӣ Азимова Назира Самадовна – доктори илмҳои педагогӣ, и.в. профессор, мудири кафедраи баҳисобгирӣ ва технологияи рақамии МД «Донишқадаи байналмилалӣ Хучанд»-и Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкорӣ Тоҷикистон, Ишматова Шоирахон Абдуғаниевна – номзади илмҳои педагогӣ, дотсент, муовини директор оид ба қисми тарбияи Муассисаи давлатии бучетии таҳсилоти умумии Россия – Тоҷикистон “Мақтаби миёнаи умумӣ бо омӯзиши амиқи фанҳои алоҳида дар ш. Хучанд ба номи А.П. Чехов” ва ба сифати муассисаи пешбар МДТ «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» пешниҳод карда шаванд.

8. Барои гузоштани эълони Ҳимояи тақрорӣ матни диссертатсия ва автореферат дар сомонаҳои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва МДТ-и “Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров” иҷозат дода шавад.

9. Барои нашр ва паҳнкунии автореферат иҷозат дода шавад.

Комиссияи экспертии диссертатсияи Ализода Гавҳар Ҳайдаралӣ дар мавзӯи “Муносибати инноватсионӣ ба фаъолияти худтатбиқшавии касбии омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.4.3 – Назария ва методикаи таълими информатика баррасӣ намуда, дар асоси банди 60-уми Тартиби додани дараҷаи илмӣ

ҚАРОР КАРД:

1. Диссертатсияи Ализода Гавҳар Ҳайдаралӣ дар мавзӯи “Муносибати инноватсионӣ ба фаъолияти худтатбиқшавии касбии омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.4.3 – Назария ва методикаи таълими информатика барои ҳимояи такрорӣ қабул карда шавад.

2. Комиссияи экспертӣ муҳаққиқони зеринро, ки корҳои илмӣ-таҳқиқотиашон ба ихтисоси 5.3.4.3 – Назария ва методикаи таълими информатика мувофиқат доранд, ба ҳайси **муқарризи расмӣ** пешниҳод менамояд:

Ба сифати **муқарризи якум** - Азимова Назира Самадовна – доктори илмҳои педагогӣ, и.в.профессор, мудири кафедраи баҳисобгирӣ ва технологияи рақамии МД «Донишқадаи байналмилалӣ Хучанд»-и Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкорӣ Тоҷикистон;

Ба сифати **муқарризи дуум** - Ишматова Шоирахон Абдуғаниевна – номзади илмҳои педагогӣ, дотсент, муовини директор оид ба қисми тарбияи Муассисаи давлатии буҷетии таҳсилоти умумии Россия – Тоҷикистон “Мақтаби миёнаи умумӣ бо омӯзиши амиқи фанҳои алоҳида дар ш. Хучанд ба номи А.П. Чехов”.

3. Ба сифати **муассисаи пешбар** – Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав тавсия дода мешавад.

4. Ба ҷойгир кардани эълон оид ба ҳимояи такрории диссертатсия дар сомонаҳои МДТ-и “Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров” ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон розигӣ дода шавад.

5. Ба ҷопи автореферат бо ҳукуқи дастнавис (100 адад) ва ирсол гардидани он ба суроғаҳои таъиншуда иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ,
доктори илмҳои педагогӣ, профессор:

Сабурий Х.М.

Аъзоёни комиссияи экспертӣ:
номзади илмҳои психологӣ, дотсент:

Мансурова А.Р.

номзади илмҳои педагогӣ, дотсент

Луфов М.Т.

Имзоҳои Сабурий Х.М., Мансурова А.Р. ва Луфов М.Т. -ро тасдиқ мекунам.
Сардори РК ва КМ МДТ-и “ДНХ ба номи академик Б.Ғафуров”

Сайдуллозода З.С.

19.05.2026

Маълумот барои тамос: Ҷумҳурии Тоҷикистон, 735700, ш. Хучанд, гузаргоҳи Мавлонбеков, 1. Тел.: +992 92 805 7007, E-mail: zarrina_14.10.70@mail.ru.